

**Konsernijohtajan omistajaohjaus, Lempäälän Lämpö Oy / Kunnan ennakkokanta
kaukolämpöverkon laajentamiseen Moisiossa ja kaukolämpöverkon rakentamiseen Hakkarin ja
Moision välille**

Kunnanhallitus 27.11.2023 § 286
740/00.04.02/2023

Valmistelijat kunnanjohtaja Heidi Rämö, yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, johdon erityisavustaja Tuulia Rinne

Lempäälän Lämpö Oy on toimittanut kuntaan 25.10.2023 pyynnön saada suunnitelmiinsa omistajan ennakkokanta. Lempäälän Lämpö suunnittelee rakentavansa kaukolämpöverkon Hakkarin ja Moision välille sekä laajentavansa Moision alueen olemassa olevaa kaukolämpöverkkoa. Pyyntönsään yhtiö tiedustelee myös kunnan suhtautumista investointia varten nostettavan lainan ja leasing-rahoituksen takaamiseen.

Yhtiön toimittaman pyynnön mukaan laajennus palvelee Moision koulun, Aurinkolinna, Siskonlinna ja Leikkiniityn päiväkodin kiinteistöjä, ja että investointi mahdollistaa Moision liikuntakeskuksessa sijaitsevan lämpökeskuksen purkamisen. Lempäälän kunnan kohteet liitettäisiin kaukolämpöön vuoden 2024 loppuun mennessä. Hakkarin-Moisio-verkosto rakennettaisiin vuosina 2024-2025 riippuen Lempäälän Vesi Oy:n siirtoviemäriin rakentamisen aikataulusta. Kokonaisuudessaan investointi valmistuisi lokakuussa 2025, jotta lämmityskaudella 2025-2026 Moision liikuntahallin lämpökeskus voitaisiin purkaa.

Lempäälän Lämpö on suunnitellut, että [REDACTED] euron investointi kustannettaisiin [REDACTED] euron lainalla ja [REDACTED] euron leasing-rahoituksella. Molemmat rahoitustavat edellyttäisivät Lempäälän kunnan lainantakausta.

Konserniohjeen mukaan tytäryhteisön hallituksen tai toimitusjohtajan on kirjallisesti hankittava ennen päätöksentekoa konsernijohtajan ennakkokannanotto merkittävissä tai poikkeuksellisissa investoinneissa sekä merkittäviä lainanottoja koskien.

Kunnan ennakkokanta

Lempäälän Lämpö Oy pyytää kunnan ennakkokantaa siihen, miten kuntaomistaja suhtautuu yhtiön suunnitelmiin laajentaa kaukolämpöverkkoa Moisiossa ja rakentaa kaukolämpöverkko Hakkarin ja Moision välille. Lisäksi yhtiö tiedustelee kunnan suhtautumista investointia varten nostettavan lainan ja leasing-rahoituksen takaamiseen.

Kuntalain 47 §:n mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kunnanhallituksen omistajapoliittiset linjaukset ja valtuuston talousarviotavoitteet

Kunnanhallitus on asettanut omistajapoliittisissa linjauksissaan (KH 29.5.2023 § 137) Lempäälän Lämpöä koskeviksi tahtotilaksi sen, että yhtiö rakentaa peruslämpö- ja energiainfrastruktuuria kasvavan kunnan ja elinkeinoelämän tarpeisiin (tahtotila nro 2). Tärkeimmäksi tahtotilaksi on linjattu, että yhtiön toiminta on kilpailukykyistä ja kustannustehokasta (tahtotila nro 1).

Valtuusto asetti 22.11.2023 § 100 Lempäälän Lämpöä ja Lempäälän Energiaa koskevaksi talousarviotavoitteeksi sen, että Lempäälän Lämpö - konsernin toiminta on taloudellisesti kannattavaa ja että asiakashinnat ovat kaupunkiseudun keskiarvossa. Tavoitteen toteutumista seurataan Lämmön ja Energian käyttökate- ja rahoitustulosprosentin kautta.

Kaukolämpöverkon rakentaminen Hakkari-Moisio välille ja laajentaminen Moision alueella tukee Kuokkalan-Hakkarin-Herralan osayleiskaavaan (KV 26.11.2014 § 91) merkittyä asumistarkoitusta Moisiossa. Todettakoon, että kyseisen alueen asemakaavoitus ja näin ollen rakentaminen ei ole kuitenkaan kunnan välittömissä intresseissä, sillä alueen kehittämistä ei ole merkitty kunnan kaavoituksen vuoden 2024 työskentelyä ohjaavaan kaavoitusohjelmaan (KV 22.11.2023 § 102).

Lempäälän Lämmön mukaan investoinnin suunnitellulla rahoitusrakenteella ei ole suoranaista vaikutusta kuntalaisten asiakashintoihin. Kaukolämpöverkot tulisivat palvelemaan pääasiassa Lempäälän kunnan kohteita, ja investoinnin kustannukset tulisivat näkymään kyseisten kohteiden asiakashinnoissa. Yhtiön mukaan investoinnin vaikutukset yhtiön rahoitustulokseen ja käyttökatteeseen ovat vain marginaalisia ja muutokset ovat prosentin kymmenysten luokkaa.

Suunnitellun investoinnin töiden ajoittaminen siirtoviemärien rakentamisen yhteyteen on omistajan tahtotilan mukaista kuntakonsernin synergiaetujen hyödyntämistä (KH 29.5.2023 § 137).

Kuntakonsernin kokonaisuus

Valtuusto päätti 22.11.2023 § 100 yhdyskuntalautakunnan talousarviotavoitteeksi ARA:n avustuksen mukaisten lämmitystapamuutosten toteuttamisen kuudessa kiinteistössä. Talousarvioon kirjatus palvelusuunnitelman mukaan lämmitystapamuutokset toteutetaan vuoden 2024 aikana Moision koulussa, Aurinkolinnan, Siskonlinnan, Leikkiniityn ja Kuokkalankulman päiväkodeissa sekä Kuokkalan koulussa. ARA-hakemuksen mukaisesti maakaasu korvataan näissä kiinteistöissä joko kaukolämmöllä tai maalämmöllä. Muutoksilla saadaan kustannussäästöjä ja päästövähennyksiä, sekä parannetaan huoltovarmuutta.

Lempäälän kunta on saanut ARA-avustusta kaasulämmityksestä luopumiseksi ja avustus on 35 % hyväksytyistä kustannuksista. Työt tulee toteuttaa vuoden 2024 aikana. Lämmitystapamuutokset toteutetaan investointimäärärahasta. (Talousarvio 2024, s. 56.) ARA-avustuksella katetaan ainoastaan Lempäälän kunnan kustannuksia lämmitystapamuutoksista. ARA-avustus ei kata Lempäälän Lämmön investointitarvetta lämmitystapamuutosten mahdollistamiseksi.

Moision koulun sekä Aurinkolinnan, Siskonlinnan ja Leikkiniityn päiväkotien lämmitystapamuutokset maakaasusta kaukolämpöön ovat mahdollisia ainoastaan, mikäli Lempäälän Lämpö Oy rakentaa kaukolämpöverkon Hakkarin ja Moision välille sekä laajentaa Moision alueen kaukolämpöverkkoa. Jos Lempäälän Lämpö ei toteuta näitä investointeja, tulisi Lempäälän kunnan toteuttaa lämmitystapamuutos maakaasusta maalämpöön. Yhdyskunnan palvelualueen arvion mukaan teknisen käyttöiän tarkastelujaksolla arvioituna kaukolämpö on huoltovapaampi vaihtoehto kuin maalämpö, ja lisäksi esimerkiksi lämpösiirtimen vaihtaminen uuteen on edullisempaa, kuin maalämpökoneikon uusiminen. Alustavien laskelmien ja Lempäälän Lämmöltä saatujen hinta-arvioiden mukaan Moision koulun, Aurinkolinnan ja Siskonlinnan päiväkotien

toteutus kaukolämmöllä olisi myös maalämpöön verrattuna kustannustehokkaampaa ja takaisinmaksuaika lyhyempi.

Lisäksi huoltovarmuuskeskus on nostanut kaasun toimitusvarmuuden riskiarviota 27.10.2023. Päätös riskitason nostosta perustuu arvioon alentuneesta infrastruktuurinormista yhden tuontiyhteyden ollessa tilapäisesti poissa käytöstä. Huoltovarmuuskeskus on kaasun toimitusvarmuusasetuksen (2017/1938) mukainen toimivaltainen viranomaisen asiassa. Lämmitystapamuutokset Moisio-alueella tarkoittaa, että kunta ei olisi alueella epävarman kaasun varassa.

Kaukolämpöverkon rakentaminen Hakkari-Moisio-välille mahdollistaa lisäksi Moisio liikuntakeskuksessa sijaitsevan lämpökeskuksen purun. Moisio liikuntakeskuksen purkaminen on ollut yhdyskuntalautakunnan käsittelyssä 8.2.2022 § 14, jolloin lautakunnan oli mahdollista päättää Moisio uuden liikuntahallihankkeen käynnistämisestä. Lautakunta päätti palauttaa tuolloin asian valmisteluun. Todettakoon, että valtuusto päätti 22.11.2023 § 100 talousarvion yhteydessä, että Moisio liikuntahallihanke ei kuulu taloussuunnitelmavuosina 2024-2026 toteutettaviin hankkeisiin.

Kuntakonsernin kokonaisedun kannalta Lempäälän Lämpö Oy:n suunnitelmia kaukolämpöverkon rakentamiseen Hakkari ja Moisio välille sekä laajentamiseen Moisio-alueella voidaan puoltaa. Painoarvoltaan tärkeimpänä perusteena suunnitelman puoltamiselle on Lempäälän kunnan lämmitystapamuutosten mahdollistaminen talousarviossa mainituissa kohteissa. Investoinnin töiden ajoittaminen siirtoviemärin rakentamisen yhteyteen on myös omistajan tahtotilan mukaista kuntakonsernin synergiaetujen hyödyntämistä (KH 29.5.2023 § 137). Muiden perusteiden osalta Lempäälän Lämmön suunnitelma ei ole kunnan näkökulmasta kiireellinen.

Varsinaiset lainantakausta koskevat päätökset käsitellään erikseen. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta. Päätös edellyttää kunnanhallituksen valmistelua ja sitä, että Lempäälän Lämpö Oy toimittaa kuntaan asiaa koskevan lainantakaussyöynnön.

Toimivalta: Hallintosäännön 4. luvun 2 §:n mukaan kunnanhallitus antaa konserniyhtiöille niiden erikseen pyytämän omistajaohjauksen ja kunnanjohtaja antaa kunnan enakkokannan konserniohjeen edellyttämissä asioissa. Kunnan konserniohjeen mukaan konsernijohdon enakkokannanoton antaa kunnanjohtaja. Tytäryhteisön päätöksenteko ja sen valmistelu enakkokannanottoa vaativassa asiassa on järjestettävä niin, että kunnanjohtajalla on ennen enakkokannanottoa mahdollisuus saattaa asia kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Lisätietoja kunnanjohtaja Heidi Rämö, puh. 040 133 7803

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää enakkokantanaan puoltaa Lempäälän Lämpö Oy:n suunnitelmaa rakentaa kaukolämpöverkko Hakkari ja Moisio välille sekä laajentaa Moisio-alueen olemassa olevaa kaukolämpöverkkoa.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja Jani Saikkonen ei osallistunut esteellisenä (yhteisöjäävi) tämän pykälän käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Otteet Lempäälän Lämpö Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja
Tiedoksi yhdyskuntajohtaja, talousprosessi